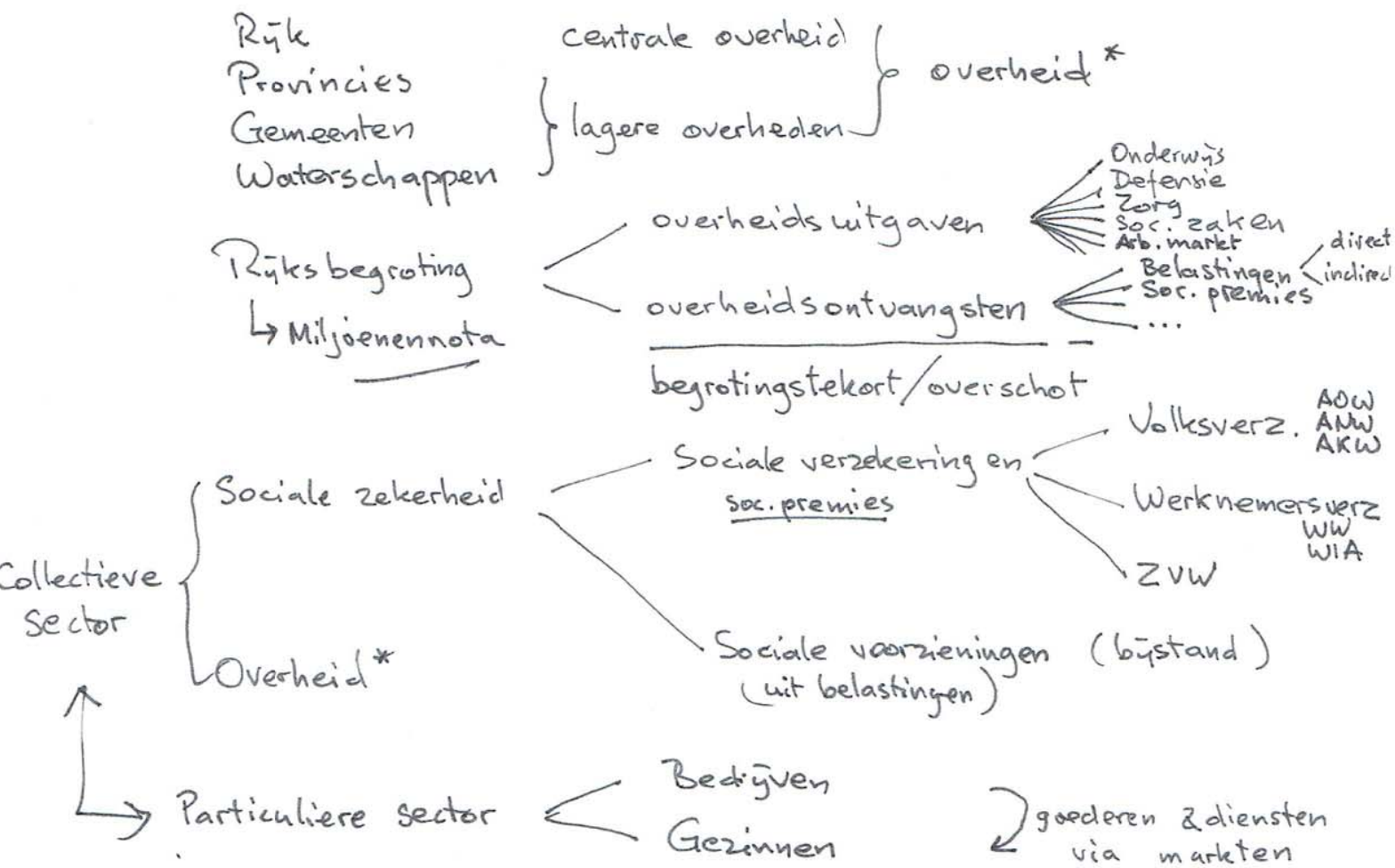
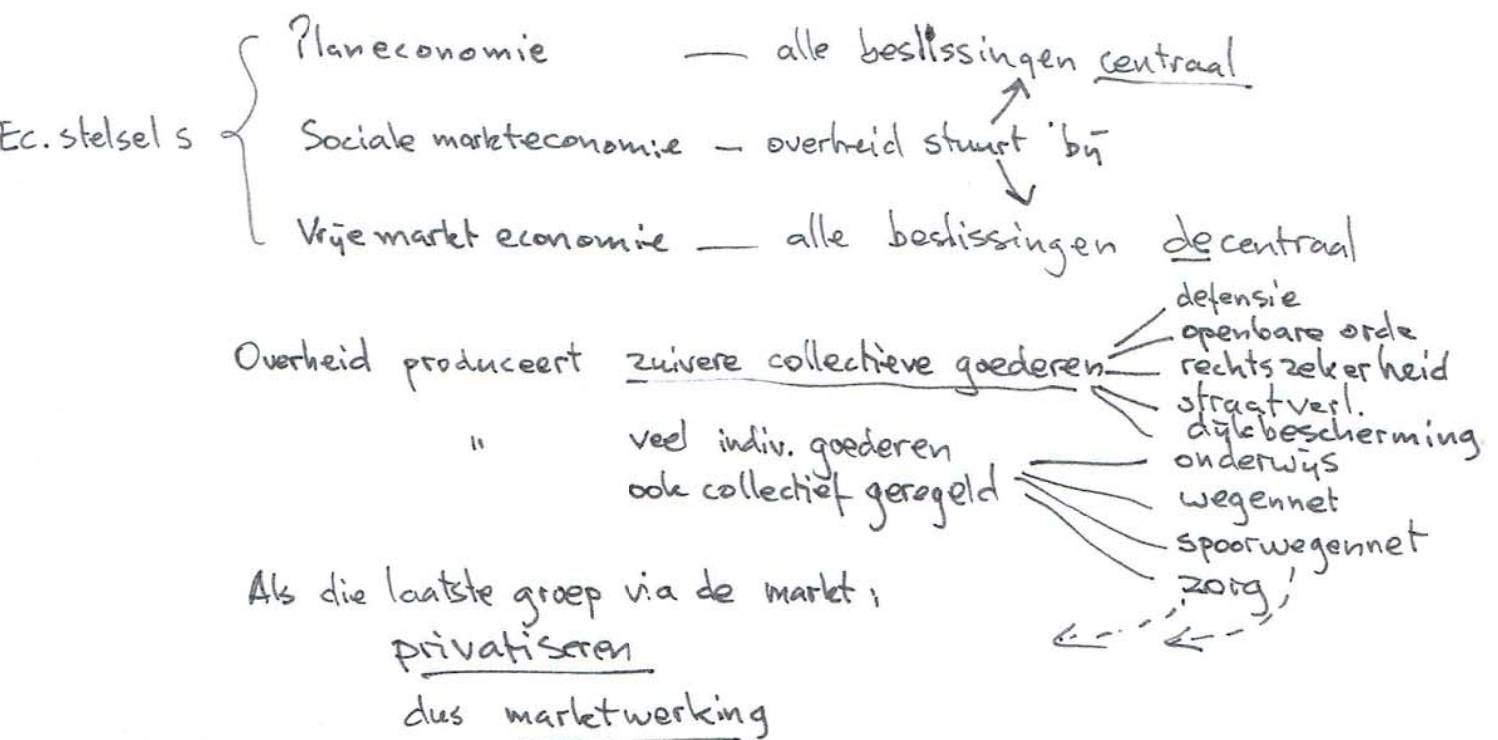

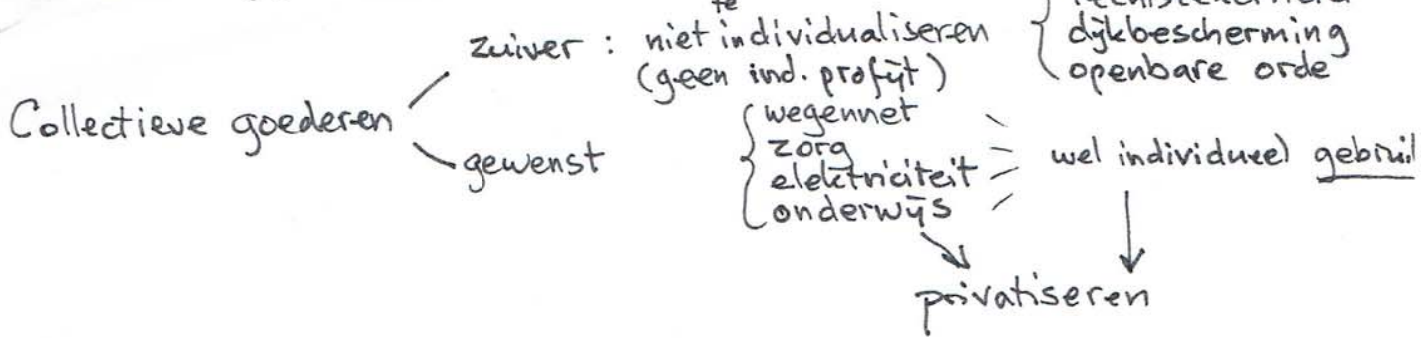
5 Weet je het nog?

5.1 Stuur de overheid de economie?

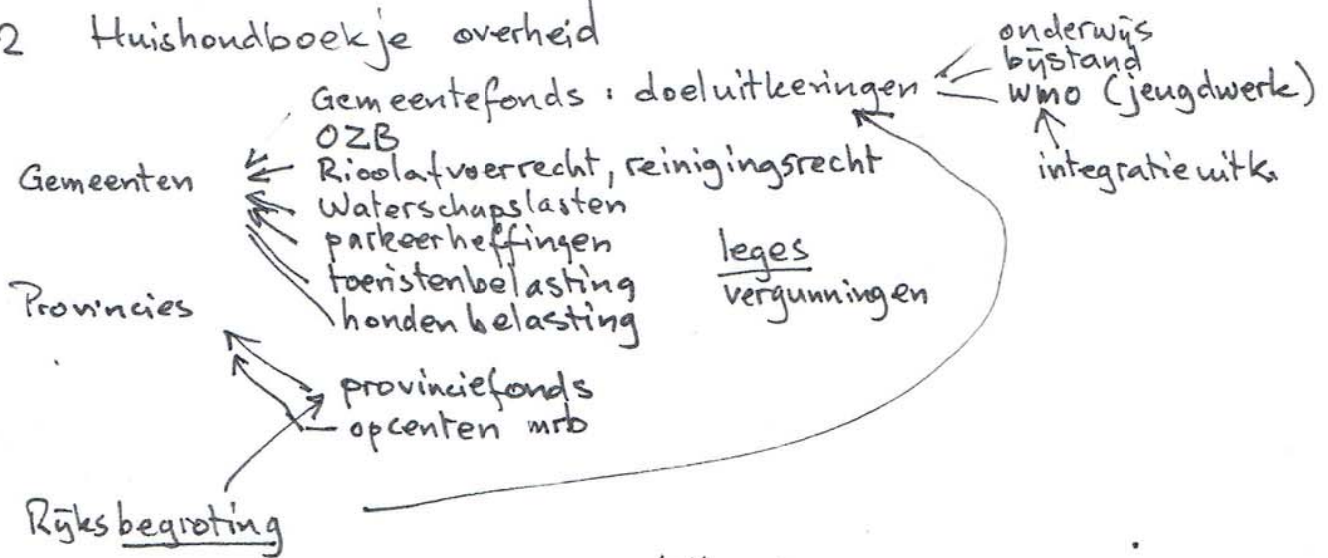
5.1 (vervolg)

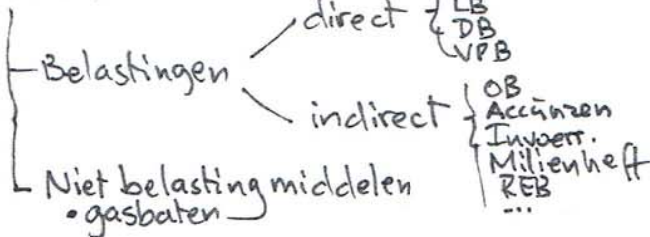
Advies en informatie bij besluiten:

- C.B.S. centraal bureau voor de statistiek verzamelt gegevens
- C.P.B. centraal planbureau rekent de gevolgen door
- S.E.R. sociaal en economische raad
 - kroonleden
 - werkgevers
 - werknemers
- D.N.B. hoedster van onze munt + betalingsverkeer

5.2 Huishoudboekje overheid

Inkomsten

Uitgaven

- Sociale Zaken werkgeel. (aa bijstand) = soc. voorz.
- Onderwijs
- Defensie
- Verkeer en Waterstaat
- Financiën
- ...

Begroting:

$$\text{Uitgaven} - \text{Ontv.} = \text{Saldo}$$

$$\text{Ontv.} - \text{Uitg.} = \text{Tekort}$$

Het tekort wordt geleend tegen rente

↓

Staatsschuld = optelsom van alle leningen en aflossingen

5.3 Sociale Verzekeringen

Vollesverzekeringen

- AOW
- ANW
- AKW

Werknemersverz.

- WW
- WA
- ZW

iedereen betaalt mee premies

alleen werkgevers betalen

in principe iedereen

← uitkeringen → alleen voor werknemers en ex- "

Zorg

5.4 Kunnen we zo sociaal blijven?

Actieven: mensen met een inkomen uit arbeid } werknemers
 zelfstandigen (met personeel)
 ZZP'ers

herverdelen van inkomen \rightarrow belastingen + premies
 \rightarrow overheid + sociale verzekeringen

Inactieven: mensen zonder inkomen uit arbeid maar met een uitkering

- Vb $\left\{ \begin{array}{l} \bullet \text{ AOW - uitkeringen} \\ \bullet \text{ ANW - " } \\ \bullet \text{ WW - " } \\ \bullet \text{ WIA - " } \\ \bullet \text{ Bijstand - " } \end{array} \right.$ hiervoor betalen we premies
 hiervoor betalen we belasting

Het draagvlak neemt af door: $\left\{ \begin{array}{l} \text{vergruizing (meer AOW-ers)} \\ \text{werkloosheid} \\ \text{ziekte en arbeidsongeschiktheid} \\ \text{te lage scholing} \end{array} \right.$

Daarom maatregelen nodig: $\left\{ \begin{array}{l} \text{later met pensioen} \\ \text{arbeid niet te duur voor werkgevers} \\ \text{volksgezondheid verbeteren} \\ \text{onderwijs verbeteren} \end{array} \right.$

Let op: na herverdelen v.d. inkomens spreken we van nivellering
 (de verschillen tussen de inkomens nemen in verhouding af) !!

!	Vb	Jan verdient	€ 5000 per maand	bruto	100%	← % voordeel voor Arno
		belasting + premies	€ 2000	" "	40%	
			€ 3000	netto	60%	
		Arno verdient	€ 2500	bruto	100%	
		belasting + premies	€ 800	" "	32%	
			€ 1700	netto	68%	

